

1. Lekcija

Da sam predsjednik ...

Učenici definiraju svoje političke prioritete

Ova tablica sažima informacije koje su nastavniku potrebne za planiranje i izvođenje lekcije.

Razvijanje kompetencije izravno upućuje na ODGLJP.

Cilj učenja pokazuje što učenici znaju i razumiju.

Zadatak (zadaci) koji se daju učenicima, uz **metodu**, bitni su sastavni dijelovi procesa učenja.

Kontrolni popis **materijala** je pomoć u pripremi nastavnog sata.

Raspored nastavniku omogućuje okvirno planiranje vremena.

Razvijanje kompetencije	Sudjelovanje: definiranje političkih prioriteta, djelovanje u okviru javne rasprave i odlučivanja, življenje u otvorenim situacijama "zbrke". Prosudba: odabir, razmišljanje o kriterijima. Analiza: izrada tablice kategorija. Metode i vještine: davanje kratke izjave i objašnjavanje razloga.
Cilj učenja	Učenici su u stanju definirati svoj položaj u okviru četiri osnovna politička stajališta: liberalnog, socijal-demokratskog, konzervativnog, zelenog.
Zadaci za učenike	Učenici definiraju, izlažu i uspoređuju svoje političke prioritete.
Materijali i sredstva	A3 papir (poticaj za učenike). Nastavni materijal 3A. Radni materijal za učenike 3.1. Papirnata traka za svakog učenika, po mogućnosti s flomasterom.
Metoda	Izlaganje i analiza političkih izjava; individualni rad, plenarna rasprava.
Raspored	1. dio: učenici definiraju političke ciljeve. 25 min. 2. dio: učenici analiziraju svoje odluke. 15 min.

Informacije

U prvoj lekciji, učenici svoj razred doživljavaju kao mikro-društvo. Stvaraju različitost pojedinačnih stajališta i političkih prioriteta. Učenici dolaze do saznanja da takvu situaciju treba pojasniti. Ako svatko od njih zamisli da je politički lider svoje zemlje i definira svoje prioritete, očito je da treba donijeti neke odluke.

Nastavnik olakšava postupak koji slijedi u ovoj i sljedećim lekcijama. Ako učenici ozbiljno shvaćaju ciljeve, bit će zainteresirani za pregovaranje o odluci koju žele prihvatiti.

Opis lekcije

1. dio: Učenici definiraju političke ciljeve

Korak 1.1: Priprema

Učenici i nastavnik sjede u krugu, s dovoljno prostora na podu u sredini kruga. Klupe su premještene u stranu; namanje jedna klupa nalazi se u svakom kutu učionice na kojoj se može raditi.

Učenici imaju pribor za pravljenje bilješki.

Svaki učenik dobiva jednu traku papira i po mogućnosti flomaster.

Nastavnik ima spreman A3 papir ("Da sam ja predsjednik..."), vidi u nastavku.

Korak 1.2: Učenici donose odluke⁸

Nastavnik objašnjava učenicima da je ovo početak nove jedinice. Učenici se upoznaju s temom kroz aktivnost na osnovu sljedećih uputa:

Zamislite da ste upravo postali predsjednik⁹ naše države.

**Da sam predsjednik naše države,
moj prioritet bi bio**

Nastavnik u središte kruga stavlja papir s poticajnim materijalom.

Što će biti tvoj najveći prioritet?

Dopuni ovu izjavu. Evo nekoliko stvari za razmatranje:

Možeš izabrati konkretnu mjeru radi trenutačnog ostvarivanja cilja – ili poduzeti prvi korak na putu ostvarivanja dugoročnog cilja.

Koja skupina ljudi, pitanje ili problem te najviše brine?

Učenici u miru razmišljaju o ovim pitanjima i na traku papira zapisuju svoje odluke. Još uvijek ne razmjenjuju svoje ideje jer će se to događati u plenarnom dijelu sata.

Svaki učenik iznosi samo jednu odluku. Ako imaju na umu više stvari, neka ih zabilježe.

Korak 1.3: Učenici iznose svoje odluke

Učenici naizmjenično iznose svoje odluke. Dovršavaju izjavu: „Moj najveći prioritet bio bi...“ i objašnjavaju svoje razloge. Stavljaju svoje trake papira na pod u sredini kruga.

Za očekivati je da će neki učenici imati slične ideje. Ako se to dogodi, nastavnik ukazuje na to i predlaže grupiranje tih izjava. Na taj način se trake grupiraju i daje im se odgovarajući naslov, kao na primjer, „borba protiv siromaštva“ ili „poboljšanje obrazovanja“.

Nastavnik potiče učenike da se pridruže organiziranju ideja. Nema daljnje rasprave ili komentiranja odluka tako dugo dok svi učenici ne dobiju priliku iznijeti svoje ideje.

Ishod će vjerojatno biti neki grozdovi pod zajedničkim naslovom, ali i neke izjave koje stoje same za sebe.

⁸ Ova metoda je varijanta zadatka 6.3, "Da sam madioničar" iz priručnika „Poučavanje demokracije“, ODGLJP, VI. Knjiga, Izdavaštvo Vijeća Europe, Strasbourg, 2008, str. 59.

⁹ Nastavnik upotrebljava službeni termin za glavnu osobu u vlasti dotične zemlje.

2. dio: Učenici analiziraju svoje odluke

Korak 2.1: Učenici opisuju različitosti svojih odluka

Nastavnik pomaže učenicima u ovom koraku postavljanjem otvorenog pitanja:

- Opiši "politički krajobraz" koji si stvorio/stvorila.

Nekoliko učenika odgovara. Mogu odgovoriti na sljedeće pitanje; ako ne, to čini nastavnik:

- Koja osnovna ideja povezuje ideje koje čine grozdove i zbog čega su ostali učenici izabrali drugačiji stav?

Učenici opisuju bit različitosti. Budući da se bave opcijama jedne političke odluke, a ne otvorenom razmjenom ideja, postaju svjesni potrebe postizanja sporazuma – spajanjem nekih prijedloga i isključivanjem drugih. Bogatstvo ideja je proizvod mnogih građana koji sudjeluju u raspravi i ostvaruju svoju slobodu mišljenja i izražavanja. Odluka mora biti donijeta, no tko je donosi?

Ako je potrebno, nastavnik podsjeća učenike na tu odlučujuću činjenicu.

Korak 2.2: Nastavnik daje ulazne informacije o osnovnim političkim stajalištima

Svaki kut učionice namijenjen je jednom od četiri politička stajališta. Nastavnik stavlja na klupe potrebne papire (zajedno s izrescima nastavnog materijala 3A). Naizmjenično uvodi svako stajalište, a jedan učenik ostalima čita izjave.

Nastavnik poziva učenike da upotrijebe sljedeće informacije:

Koje osnovno stajalište odgovara njihovoj političkoj izjavi, ili grozdovima, a koje ne?

Mogu li se poistovjetiti s bilo kojim od tih stajališta, ili je njihov stav negdje u sredini? Ili bi radije definirali drugačije stajalište?

Nastavnik učenicima dijeli nastavni materijal 3.1 – plan ove jedinice. Zadatak je definirati stav koji učenici imaju na „političkoj sceni“. Političke stranke su važni posrednici između različitih interesa, vrijednosti i prioriteta. Učenici su stoga pozvani formirati stranke s ciljem promicanja političkih ciljeva koje su zacrtali u ovoj lekciji. Nastavnik napominje da ostvaruju ljudsko pravo političkog sudjelovanja. Mogu slobodno pristupiti ili napustiti stranku, osnovati novu ili ostati izvan svih stranaka. Zadatak je primjer procesa političkog odlučivanja – od političkih ciljeva u glavama ljudi do privremenog dogovora oko zajedničkog dobra.

Korak 2.3: Učenici se sastaju u svojim novim strankama

U zadnjim minutama nastavnog sata, učenici se sastaju u svojim strankama. Dobivaju nastavne materijale 3.2 and 3.3 kao potporu raspravi.

Nastavnik razgovara s učenicima koji su odlučili ne osnovati i ne pristupiti nijednoj stranci. Mora im se objasniti da su u ovom zadatku, kao i u stvarnosti, stranke jači igrači i preuzimaju vodstvo. Ako ozbiljno shvate svoje ciljeve, mora ih zanimati njihovo ostvarivanje u praksi. Da bi se to dogodilo, potreban je element moći. Stranke su u stanju stvoriti takav potencijal moći. Učenici stoga trebaju razmotriti jednu od sljedećih opcija:

- Ako imate dodatne opcije, možda prethodno zabilježene, razmotrite mogućnost pristupanja nekoj od stranaka na osnovu tih ciljeva.
- Razgovarajte jedni s drugima da biste saznali možete li osnovati stranku.
- Pričekajte da čujete stranačke političke misije i potom izvršite odabir.